

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE. Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NAŠE LETALIŠČE — NAŠ PONOS

Pomen letališča za naš napredek — Junaki zračnih višav se zbirajo v Ljubljani

Ljubljana, 19. avgusta.

Rusjan je položil temelje našim krihom. Šrečan narod, ki delo svojih prednikov z ljubezljivo nadaljuje, izpoljuje in ustvarja nova pota, ki naj mu prinese napredek. Potreben nam je ta napredek, kar so potrebni vozu kolesa, kajti medsebojne zvezze in stiki, bodisi sosednjimi državami ali domovino, nas navdajajo z novimi nadami in novimi silami za produktivno delo.

Potrebujemo steze, kolovoze, ceste in železnično, da moremo trgovati, da pride v domačo trgovino gibanje, ki je važno in potrebno, kakor človeku utripanje srca. Trgovina in industrija zahtevata v času, ki je tako piše odmerjen, ko je možnost nihanja vrednosti krotkotrajna, prometno sredstvo, ki za primerno ceno izkoristi čim največjo progo — letalo. Potrebujemo mladino, naraščajo, ki ima ljubezen in veselje do letalstva, ki si je privzgojila čut dolžnosti do stalnega in nesebičnega dela, ki je sposobna telesno pretrpeti napore ter ima tudi smisel za ustvarjanje velikih del, bodisi konstruktivnih, bodisi sportnih. Ta mladina potrebuje vzgledov, primerov, s katerimi gradi svoje delovanje.

bodo ljudje tudi že zvečer lahko posedeli na letališču.

Že ob zori so bili prvi funkcionarji Aerokluba na aerodromu, da mu dado za jutrišnji slavnostni dan čim najbolj praznično lice. Ing. Bloudek je zdirjal s svojim avtomobilom v okolico in pokril čez slemenje cerke Device Marije v Polju, božjega groba v Štefaniji vasi in šole na Šmartinski cesti dolge zastave, ki bodo kazale smer v ovinke sportnim letalom pri hitrostni tekmi.

Vse z največjo nestrnostjo pričakuje prihoda vojnih letalcev. Šef letalskega centra Ljubljana dr. Stane Rape v naglici razlagajo letalskim oficirjem, kako bi rad iz svojega aerodroma ustvaril center za amfibijske, to je za letala, ki imajo poleg koles za pristajanje na kopnem tudi čoln za spuščanje na vodi. Naš aerodrom ima idealno lego sredi med najlepšimi jezeri in nedaleč od morja ter velikih rek, da bi se z uvedbo amfibijskih letal pospešil naš tujski promet do največjega razmaha.

Mirno hodita kapetan Kostić s poročnikom Subanom po letališču in upirata svoje daljav vajene oči na horizont. Slovenec poročnik Suban ima v rokah tri signalne zastave: rdečo, da z njim letalca opozori na nevarnost in mu zakliče »Stoj!«, belo zastavo, da mu pokaže, kje naj pristane, a modro ima pripravljeno, da z njim da znak za start. Šef centra dr. Rape ne more zdržati in naglo skoči v »Pelikan« ter se dvigne v najvišje višine, da prvi pozdravi naše slavne vojne letalce. Ko se je vrnil iz zraka po prihodu letalcev, nam je povzel 3200 m visoko.

V daljavi se zasveti bleščeca srebrna ptica. Kakor strela leti čez nebesni obok, zvija se v najdržnejših loopingih in v elegantnem loku splava nad mestom pozdravit našo Ljubljano. Še nad mestom se srebrna ptica prverže na hrbet in jadrno zleti na hrbtu ter srečno pristane na letališču, burno pozdravljena od funkcionarjev aerodroma.

Iz popolnoma kovinskega in bleščecega srebrnega »Hawkerja«, ki ima motor Rolls-Royce s 486 HP in ki doseže najvišjo višino naših letal, namreč 10.500 m in iz njega skoči veselo in smehljajoč se pilot lovec kapetan Franjo Džal ter seveda najprej zapali cigaret in pogleda na uro ter konstatira, da je priletel iz Zagreba v Ljubljano v 13 minutah. Točno ob 9. je startal v Zagrebu in ob 9.13 je bil na našem aerodromu. Vedno veseli in podjetni kapetan Džal je Bosanc ter je dobil za zmago pri lovske tekmi prvo nagrado. Ker so Hawkerji enosedežni, je seveda priletel sam. Hitro nam še pove, da pozna divno našo Slovenijo in Ljubljano že iz zraka, zato pa čuti srečnega, da stopa prvč tudi med njena gostoljubna zidovja.

Tako je naši je priletel narednik pilot lovec Rudolf Stiglic, ki je doma iz Kranja, na Potezu XXV z motorjem Jupiter s 420 HP. Ko po velikem ovnu lahko pristane, se naš Kranjčan najprej greko proti nad silno ljubljansko vročino, nato nam pa predstavi svojega spremjevalca mehanika Vokača, ki je znan specialist za Hawkerje. Že senci sta prispevali iz Zagreba naš zna-

meniti pilot in akrobat Ernest Turko z »Breguetom« in letalskim poročnikom Subanom, kapetan Hostič pa z Potezem in mehanikom Ferdo Hauptmanom, znanim Ljubljjančanom. Oba mehanika, Hauptman in Vokač, cenijo letalci kot renomirana starla letalska mehanika.

Ob 10. se pokaže v zraku velik Potez, ki pa leti še daleč v višinah ter pozdravlja Ljubljano. Sam komandant zagrebške letalske brigade podpolkovnik Dušan Radović ga vodi brez spremljevalca. V vseh letalskih krogih vživa sloves odličnega tehničnega strokovnjaka in prvoravnega organizatorja. Letal je že v svetovni vojni in si pridobil nevenljivih zaslug pri vojnih uspehih in za napredek našega letalstva. Za svojim slovitim vodnikom pa pravila na obzorje v podobi klinja ali črke V sedem enakih velikih dvokrovnikov »Bréguet«. Dostojanstveno lete nad Ljubljano, kakor bi bili pritrjeni na neviden kristalen trikotnik ter s svojim poletom prvič pozdravljajo Ljubljano. Šele nad aerodromom.

Predsednik ljubljanskega Aerokluba Rado Hribar

meniti pilot in akrobat Ernest Turko z »Breguetom« in letalskim poročnikom Subanom, kapetan Hostič pa z Potezem in mehanikom Ferdo Hauptmanom, znanim Ljubljjančanom. Oba mehanika, Hauptman in Vokač, cenijo letalci kot renomirana starla letalska mehanika.

Ob 10. se pokaže v zraku velik Potez, ki pa leti še daleč v višinah ter pozdravlja Ljubljano. Sam komandant zagrebške letalske brigade podpolkovnik Dušan Radović ga vodi brez spremljevalca. V vseh letalskih krogih vživa sloves odličnega tehničnega strokovnjaka in prvoravnega organizatorja. Letal je že v svetovni vojni in si pridobil nevenljivih zaslug pri vojnih uspehih in za napredek našega letalstva. Za svojim slovitim vodnikom pa pravila na obzorje v podobi klinja ali črke V sedem enakih velikih dvokrovnikov »Bréguet«. Dostojanstveno lete nad Ljubljano, kakor bi bili pritrjeni na neviden kristalen trikotnik ter s svojim poletom prvič pozdravljajo Ljubljano. Šele nad aerodromom.

mom se skupina razdeli in v elegantnih lokih pristajajo zagoneli vodja skupine, pilot kapetan Svetozar Stepanović s poročnikom Jožetom Kroparjem, ki je seveda Slovenc. Iz drugega letala stopita poročnik Kren Vladimir s Slovencem izvidnikom kapetanom Tudorjem Adolfovom. Iz tretjega aparata skoči narednik pilot Borovnšek Stanko z izvidnikom podporočnikom Kobalam Rudolfovom in korvetnim poročnikom ter hidroizvidnikom Milanom Malnaričem, ki so vsi Slovenci. S četrtnim avonom je prideljal narednik vodnik Miloševič Božo izvidnika podporočnika Vučičevića Drigiča, s petim narednik vodnik pilot Bedalov Petar, mehanika narednika Binderja Frana, rojenega Ljubljana. Iz šestega izstopila narednik pilot Dejanović Rade s podporočnikom Milanom Djordjevićem in iz sedmega aviona spet Slo-

venca narednik pilot Žnidarič Konrad s

kapetanom pilotom Cirilom Pečetom. Sami zali in podjetni, a vendar vedno razsodni in mirni fantje!

Medtem se je že izlučil iz svoje letalske opreme komandant brigade, podpolkovnik Dušan Radović, ki ves srečen izjavlja, kako milo mu je, da prihaja v Ljubljano in s tem lahko pripomore k celopisanju mitinga, zlasti pa pomaga pri organizirjanju slovenskega letalstva. Pogoji za ureditev aerodroma so prekrasni, zato se pa na njem gotovo v kratkem razvije najživahnejše letalsko življenje. Želi, da bi se čim prej vrnih v Slovenijo, kot zračni turiš, da se naužije vseh lepot naše ožje domovine, zlasti mu je pa pri srcu, da bi se ideja letalstva poglibila v vseh slojih našega prebivalstva, tu na skrajni meji države. Ko je komandant letalske brigade podpolkovnik Radović še izrazil svoje zadovoljstvo zaradi krasnega aerodroma, ki je nadvise primeren za pristanek letalcev in tudi za taborjenje, so ga pozdravili funkcionarji Aerokluba s šefom centra dr. Rapetom na čelu ter ostali s prijaznim in znamenitim letalskim poveljnikom še dalje časa v razgovoru. V spremstvu funkcionarja Aerokluba se je nato podpolkovnik Radović odpeljal s posebnim avtomobilom v mesto, na njem pa vsi letalci. Oficirji stanujejo v hotelu Unionu. podoficirji pa v hotelu Slonu.

Jutri prideva iz Novega Sada še slavni kapetan Leonid Bajdak, ki je poletel v Indijo in si pridobil pri tekmi tudi kraljev pokal. Velja za našega najzadovoljnega letalca in najdržnejšega akrobata. Prilete bo na »Hawkerju«, z njim pa prileti »Devočkin« pilot lovec poročnik Miodrag Blagojević. Danes in jutri prispo tu dečivalna letala iz vseh večjih krajev naše države in tudi iz Avstrije, z občašnjem pa moramo sporočiti, da je Ernest Turko dobil povelje, da se mora takoj vrneti v Zagreb zaradi nujne službene potrebe, vendar se pa ta naš znateni akrobati najbrž jutri vrne vrne se pred mitingom, ko nastopi, z najdržnejšimi produkciemi v borbi s kapetanom Bajdakom.

Za prireditve so prireditelji določili le 3 dni vstopnine, da se vdeleže največje manjšice in tako otvoritev aerodroma postane prava narodna slavnost.

Opozorilo policije

Uprava policije v Ljubljani opozarja, da je vozni promet na letališču in Dev. Mar. v Polju in nazaj jutri in popoldne o prilikah mitinga dovoljen samo po Šmartinski in novi Aerodomske cesti.

Od strani Zaloške ceste vozni promet na letališče ni dovoljen. Ostale ceste so rezervirane za pešce.

Problem rešitve Avstrije

Posvetovanja med velesilami se še vedno nadaljujejo. Avstriji se mora pomagati skupno z ostalimi srednjevropskimi državami

Pariz, 19. avgusta. AA. V komentarju o napetosti med Nemčijo in Avstrijo piše današnji »Petit Parisien« med drugim:

Zaradi neprestanih izzivanj s strani nacionalno socialističnih voditeljev v Nemčiji se vrše med zunanjimi uradi in Rimu, Londonu in Parizu posvetovanja o tem, kako podpreti dunajsko vlado in koristiti Avstrijo. Zaenkrat še ni bil sprejet noben sklep o kakršniki intervenciji. Poučeni pa smo, da se navedeni uradi posvetujejo o možnosti takojšnje gospodarske in finančne podpore. Radijskim govorom iz Monakevga, pa naj bodo še tako izzivani, ni treba pripisovati posebnega pomena. Prav tako so pretirana poročila o ogrožanju Avstrije s strani takozvanih austrijskih legij. Zdaj tudi ni mesta o kakšnih obnovitvenih akcijah v srednji Evropi. Zaenkrat gre za to, da se Avstriji ponudi nagla in izdatna podpora. Avstrijski ljudstvu je treba dokazati, da ga glavne sile moralno podpirajo in da je tudi Mala antanta pripravljena pomagati Avstriji do samostojnega življenja. S tem bi Avstriji vili samozaupanje in zaupanje v lastno bodočnost. Vse kaže, da se sedanjih posveti gibljivo v tej smeri in da ni boljšega sredstva za okrepitev autoritetov in moči Dollfussovega kabineta.

London, 19. avgusta. Kakor zatrjuje »New Chronicle« je pretežni del takojšnje javnosti mnenja, da je za odstranitev nemško-austrijske napetosti neobhodno potrebna zadovoljiva rešitev celotnega evropskega problema. Če se hoče Avstrija zaščiti pred narodnosocialističnim ali komunističnim pučem, je treba najprej ustvariti znosne gospodarske razmere. Če bo torej prislo avstrijsko vprašanje pred Društvo narodov, se mora to zgoditi v splošni obliki in ne samo na podlagi nemško-austrijskih nasprotnosti. Velesile niso mogle vedno ugovarjati gotovi rešitvi, ne da bi predlagale drugačno.

Dunaj, 19. avgusta. V tukajšnjih političnih kroščih smatramo, da je nenadni prihod berlinskoga poslanika Tauschitz na

Dunaju in njegov izredni dopust v neposredni zvezi z zaostričitvijo odnosov med Avstrijo in Nemčijo. Tauschitz je nastopil dopust in poučeni krogli trde, da se sploh ne bo več vrnih na svoje službeno mesto, da se položaj med Dunajem in Berlinom ne bo temeljito razčistil. Nekateri listi celo trde, da bo Avstrija docela prekinila odnosaje z Nemčijo ter poverila zastopstvo svojih interesov angleškemu poslaniku v Berlinu. Prav tako se dr. Rittberger položaj je postal zaradi razkrizitve o njegovih zvezah z narodnosocialistično propagando nevzdržen.

Hitler išče opore v vojski

Prihodnja zima bo za njegov režim zelo kritična in si hoče proti lastnim nezadovoljstvem zavarovati hrbet

Pariz, 19. avgusta. Berlinski posebni poročevalci listu »Liberté« poroča, da so se med seboj poravnali general Hammerstein, državni kancelar Adolf Hitler in bivši državni kancelar general Schleicher. To spravo definira dopisnik po informacijah iz dobro poučenih nemških virov tako, da je armada še vedno bolj za Schleicherja, kot za Hitlerja. Letošnja zima, ki bo prinesla Nemčiji nove brigade in stiske in v kateri Hitler ne bo mogel izvršiti svojih obljubljenih reform, bo državnega kancelarja prisilila, da bo še

ostrejše nastopil proti radikalnim elementom svoje stranke kot do sedaj. Pri tem ni izključeno, da bo zadel celo na odpor svoje lastne milice. Zato smatra Hitler za neobhodno potrebo, da si zasigura državno brambo, in sicer kljub nevarnosti, da bi ga mogla pobrati vojaška diktatura. Državni kancelar ve dobro za nevarnost, in zato je Göring sedaj mrzljivo zaposlen z ojačanjem oborožnih sil v zraku, ki naj bi bile sestavljene iz preizkušenih narodnih socialistov.

Machadova strahovlada na Kubi

Havana, 19. avgusta. AA. V trdnjavji Castillo Atares so naši okostnake štirih oseb. Sodijo, da gre za politične nasprotnike, ki jih je bivši predsednik Machado zaprl v to trdnjavo. V zvezi s tem odprtanjem so oblasti zaprl osem vojakov. Vlado je sklenila, da bo uvelja preiskavo proti nekaterim osebam iz Machadove okolice in da jih postavi, če bi bili krivi, pred sodiščem. Nova kubanska vlada bo najbrž najela novo posojilo, da obnovi državne finance,

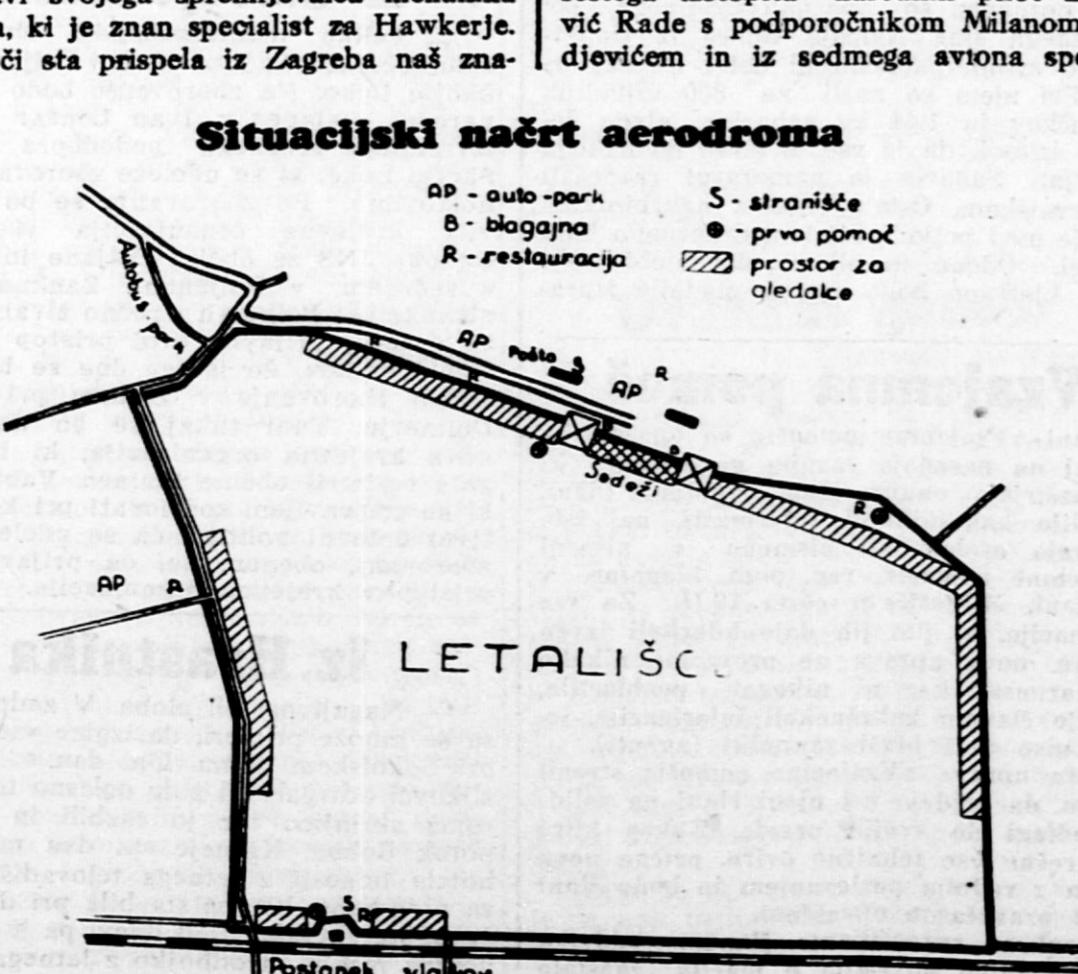
ki so zaradi dvotedenske stavke silno padle.

Novi spopadi

Dunaj, 19. avgusta. AA. V Saalfeldnu na Solnogrškem so snoci neznanci napadli 14 heimwehrovcev. Dva heimwehrovca sta ranjena. Policija je ponoči enega osmljena arretirala; pri njem je našla mnogo Hitlerjevega propagandnega materiala.

INOZEMSKIE BORZE

Curz: Pariz 20.2950, London 17.12, New York 330.50, Bruselj 72.30, Milan 27.24 Madrid 43.30, Amsterdam 209.20, Berlin 123.40, Dunaj 58.10, Praga 15.33, Varšava 57.90, Bukarešta 3.08.

Ker že

Seja glavnega odbora JUU

Udeležilo se je 33 članov tako, da sta manjkala samo 2

Ljubljana, 19. avgusta.
Za danes ob 11. je bila sklicana seja glavnega odbora JUU, ki je bila v mali dvorani na Taboru. Seja spada med predhodne posle glavne skupščine in je imela predvsem interni značaj. Na dnevnem redu je bilo čitanje zapisačnika zadnje seje glavnega odbora, dogovor o delu na glavni skupščini, in predlog ter vprašanje za skupščino. Seja se je udeležilo 33 članov glavnega odbora s predsedniki, ki jih je skupaj 35, torej sta manjkala le dva.

Predsedniki JUU g. Damijan Rašič je otvoril sejo malo pred 11.30. Prisrčno je pozdravil navzoče, posebej se je pa zahvalil za priprave in organizacijo za glavno skupščino upravnemu odboru naše banovinske sekcije. Naši učitelji so se izkazali kot dobri organizatorji. Pred 10 leti je bil prvi kongres jugoslovenskega učiteljstva tudi v

Ljubljani, zato je učiteljstvo iz drugih banovin ugodilo želji, da je ob desetletnici kongresa zopet v Ljubljani. Predsednik je želel, da bi delo na skupščini doprinieslo bogate sadove za učiteljstvo. Pojasnil je 'spor', ki je nastal med članom vardske in moravske banovine. Predsednik sekcije iz vardske banovine g. Cvetkoški je po dokazoval, da je učiteljstvo iz te banovine pokazalo s svojim delom za narod, da je nacionalno. K besedi se je priglasil tudi član vardske banovine g. Vesović, ki je pojasnil nesporazum ter zavračal obtožbo, da je učiteljstvo iz vardske banovine ni nacionalno in da bi se sploh ne smelo dopustiti na glavni skupščini tretirati terga vprašanja.

Po medsebojnih pojasnilih so prešli na dnevni red po 12.

Ob 25 letnici ptujskega Sokola

Ustanovljen je bil v času najhujše nemškatarske gonje proti Slovencem

Ptuj, 18. avgusta.
Ptujski Sokol stopa v leto svojega posmembnega jubileja. Ob tej prilici ni potrebno še znova poudarjati, kaj pomeni Sokol Ptaju in njegovi okolici in kakšen je še posebej njegov pomen v ozračju, ki je bilo in je še danes zastupljeno po pesniči bivših Ornigovih pajdašev.

Začetna doba ptujskega Sokola nikakor ni bila rožnata; saj pada v dneve, ko so ptujski mogoci pozivali prebivalstvo Ptaju in ptujskega okraja na odpor proti Slovencem z besedami: — Deutsches!! Der windische Gegner will unserer Stadt Pettau ein Schandmal aufrichten und der panslavistischen Trikolore Raum verschaffen. Zu diesem Zwecke wurde für Sonntag, den 13. September nach Pettau die Hauptversammlung des windischen Cörel- und Metodus-Vereines einberufen und wird zugleich ein Sokolverein gegründet. Von allen Gauen werden Rothemder und andere Panslavisten kommen. Wir betrachten diese freche Vorgangsweise als eine unglaubliche Herausforderung, die abzuwehren unser alter heiligste Pflicht ist. — Deutsches!! Wir wollen von unserem Hausherrenrechte Gebrauch machen! —

Teh besed so se posluževali ljudje, ki jih je rodila slovenska mati; saj vendar niso razni — itzi, — egi, — itchi in drugi slični obeski nemškega izvora, ko vendar vemo, odkod so prišli. Jasno je tedaj, da se je moral vzbuditi gnev v slovenskih vrstah in le popustljivosti slovenskih voditeljev je pripisovali, da ni že prej prišlo do popolnoma upravičenih spopadov v obrambu autohtognega slovenskega ozemlja.

V to razpoloženje in izizvanje so padli prvi začetki ptujskega Sokola pod vodstvom dr. Karola Koderma, Dragotina Zupančiča in Miroslava Gregorja; v mislih so imeli mladino, ki jo je treba na vsak način iztrgati iz rok brezvestne, demoralizirane in plačane sodrige. Ko so imenovani trije vložili društvena pravila v potrditev pri okrajnem glavarstvu, ni bilo precej časa nobenega odgovora in rešitev; začeli so pa kljub temu telovaditi v hisi nadve požrtvovalnega in neumornega Dragotina Zupančiča pod vodstvom Miroslava Gregorja, ki pa je bil kmalu kot železnički uradnik na Ornigov predlog premeščen v južne kraje na oddih.

Ko so po dolgem času društvena pravila vendar zagledala luč sveta in bila »z veliko milostjo« odobreana, je bilo težko najti osebo, ki bi hotela sprejeti mesto staroste ptujskega Sokola. Dragotin Zupančič je klub nemškemu nasilju prevzel nase breme in bil izvoljen za prvega starosta ptujskega Sokola; jasno je, da je ob tej priliki zloglasni »Stajerc« izlil na Zupančiča polno čao srda in gneva. Toda nemški odnosno nemškatarski val ni motil ptujskega Sokola v njegovem delovanju; ptujski Sokol je razpel svoja krila in pod vodstvom Antona Poša, Franca Lenarta, dr. Ivana Dimnika, dr. Ferda Lašiča, dr. Ivana Fermevca, Vladimira Vošnjaka, prof. Antona Sovreta in dr. Franja Šalamuna, sedanjega staroste, je prestal maršikatero bridko uro; toda uspel je in njeve zasluge nikakor niso majhne v razvoju Ptuja in njegovega okolice.

Telovadni prostori sami niso vedno ustrezali svojemu namenu; tako vidimo ptujskega Sokola mnogokrat v nad vseh tenuh in neprimernih lokalih. Zupančičev salon, Narodni dom, bivša drvarnica na dvorišču posojilnične hiše, ptujska gimnazija in telovadnica deške osnovne šole so mu bili torišče idealnega dela; tudi ureditev nove velike telovadnice v bivši »Mladiki« ne bo prinesla končne rešitve tega vprašanja; slejkoprej bo moral ptujski Sokol priti do Sokolskega doma — svečišča sokolske misli in delovanja.

Lado Jerše.

20 letnica Sokola v Preserju

Preserje, 17. avgusta.

V nedeljo je praznoval naš Sokol sicer bolj tisoč, vendar pa lepo svojo 20letnico ter zasluži, da se spomni tega jubileja tudi časopisje, ki bi ga skoraj povsem pozrl. Preserje se je edelo v zastave ter se lepo okrasilo, da pozdravi goste, ki so prisli na praznoval iz Ljubljane v vseh okoliških krajev.

Iz Ljubljane je prispel vikl ob 14.30. Domačini so gosto dostojno sprejeli. S postaje je krenil lep spred vse na čeli s praporom vrhniškega in borovniškega Sokola, korčnice je pa igrala godba Sokola I. iz Ljubljane. V spredoval je bilo v kroju 50 članov, približno toliko tudi dece in dolga vstavča članstva v članku, jasdec in narod-

lota so bile »Polarne sanje«, prvoravnata točka, ki bodo po njej radi segli tudi drugi odri in to zaradi njene mikavnosti in privlačnosti.

Akademijo so počastili s svojim posegom mnogi odlični predstavniki radovniškega javnega življenja. Med drugimi smo opazili sreškega načelnika dr. Ivana Vrečarja, mestnega župana dr. Ivana Dobravca, predstojnika okrajnega sodišča dr. Jakoba Prečerna iz Škofje Loke, predstojnika okrajnega sodišča iz Radovljice dr. Jožeta Stularja, starostca Sokola br. Franceta Jakliča, bivšega načelnika SKJ prof. Ivana Bažija, znanega predavatelja ZKD prof. Franca Dolžana, komisarja Franto Černiča in mnogo narodno zavednega občinstva.

Akademijo so na praznik ponovili.

Sokolsko društvo Stražišče razvije v nedeljo 3. septembra društveni prapor. Za to slavlje se pripravljajo vsi odseki prav marljivo. Dramatični odsek uprizori v nedeljo 27. t. m. ob 16. uri »Divjega lovec« na prostem pred sentpetersko kapelico na vnožnici Smarjetne gore v režiji br. VI. Rojine, kjer nastopi nad 100 sodelovalčev. Pevski odsek vadi s pesnimi, s katerimi sodeluje pri uprizoritvi. V Kranjski župi je menda prva tovrsna prireditev. — V soboto 2. septembra ob 20.30 televadna akademija na letnem telovadšču poleg Sokolske doma. V nedeljo dan 3. septembra pa bo telovadni nastop V. skupine sokolske župe Kranj. Ob 15. uri krema povorka po vasi, nato razvijta prapora pred domom in na letnem telovadšču nastop vseh oddelkov ob sodelovanju vojaške godbe. Vse Sokole v sokolsku nakanjeno občinstvo vabimo na te prireditev, da nam s številno navzočnostjo pripomore do novih vzpodbud za nadaljnje delo v dobrobit naroda in domovine. — Zdravo!

Tihotapca so zasačili

Poljčane, 18. avgusta.

Včeraj popoldne so bili opozorjeni tukajšnji varnostni organi in oddelek finančne kontrole, da se v bližini potiško tihotapci saharina in druge prepovedane rebe, ki so jo vtihotaplili preko mariborske meje.

Predno so se utegnili obveščeni za to pripravitev, da je zavajajo svojega vlastnega telovadcev, ki so imeli 50, kar po meni, da imamo v Preserju že malo armado Sokoličev. Naraščajnikov je nastopilo 15 s prostimi vajami. Pekazali so nam, da se posvečajo telovadbi v vremenu in vsejtem. Članov imamo lepo četo, nastopilo jih je 50 pri prostih vajah ter so dokazali, da so telovadili tudi na sokolskem zetu v Ljubljani. Tudi članice so se izkazale často, 30 deklek se posveča pri nasi koristni telovadbi. Tudi pri orodni telovadbi nas vrli telovadci niso razočarali, nego prijetno presenetili. Izredno je pa navdušila vse posebna, odrska točka našačnjakov viškega Sokola; vrhniška sedmica je pa izvedla dr. Murnikovo skladbo tako dovršeno, da bi bili vsi radi videli še ponovitev.

Po telovadbi je spregovoril starosta našega Sokola Tone Umek. Pozdravil je go-

ste in se spominjal 20letnega dela, ki ni ostalo brez sadov. V imenu ljubljanske sokolske župe je govoril starosta dr. Pipenbacher. Spominjal je naš log, ki jih mora vrti telovadstvo v svobodni državi.

Proslava pa ni imela le svečanega značaja, temveč je bilo poskrbljeno tudi za veselo stran prireditev. Po telovadbi smo se zbrali na prijetni domačini veselici, kjer smo dostojo zdržali lepo s prijetnim. Dobro se je odrezal naš Zupančičev oktet: lahko smo ponosni naš domačini so dobro postregli številnim gostom ter so se tudi v tem pogledu izkazali kot dobri organizatorji. Prireditelji zaslužijo priznanje, začeli so pa kljub temu telovaditi v hisi nadve požrtvovalnega in neumornega Dragotina Zupančiča pod vodstvom Miroslava Gregorja, ki pa je bil kmalu kot železnički uradnik na Ornigov predlog premeščen v južne kraje na oddih.

Ko so po dolgem času društvena pravila

vendar zagledala luč sveta in bila »z ve-

liko milostjo« odobreana, je bilo težko najti osebo, ki bi hotela sprejeti mesto staroste ptujskega Sokola. Dragotin Zupančič je klub nemškemu nasilju prevzel nase breme in bil izvoljen za prvega starosta ptujskega Sokola; jasno je, da je ob tej priliki zloglasni »Stajerc« izlil na Zupančiča polno čao srda in gneva. Toda nemški odnosno nemškatarski val ni motil ptujskega Sokola v njegovem delovanju;

ptujski Sokol je razpel svoja krila in pod

vodstvom Antona Poša, Franca Lenarta,

dr. Ivana Dimnika, dr. Ferda Lašiča, dr.

Ivana Fermevca, Vladimira Vošnjaka,

prof. Antona Sovreta in dr. Franja Šalamuna, sedanjega staroste, je prestal mar-

šikatero bridko uro; toda uspel je in nje-

ve zasluge nikakor niso majhne v raz-

voju Ptuja in njegovega okolice.

Lado Jerše.

Vzajemna pomoč

Clan »Vzajemne pomoč« se opozarjajo, da naj ne nasedajo raznim govoricam, ki jih razširjajo neupravljeni ljudje. Člani, ki želijo kakršnihkoli informacij, naj iste zahtevajo osebno ali pisneno v pisarni »Vzajemne pomoč«, reg. pom. blagajne v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16/II. Za vse informacije, ki jih jih daje kakrškoli izven pisarne, nova uprava ne prevzame nikake odgovornosti, ker ni nikogar pooblaštila, da daje članom kakršnoki informacije, izveni niso tudi bivsi zaupniki (agenti).

Nova uprava »Vzajemne pomoč« stremi za tem, da pridejo vsi njeni člani na solidni podlagi do svojih pravic. Kakor hitro bodo rešne vse tehnične ovire, prine nova uprava z rednim poslovanjem in bodo člani o tem pravoveno obveščeni.

Zaenkrat razpoložljivim članom oddelka za posmrtnino obvestila o plačilu zaostale članarine, poznajejo pričememo člane posmrtninskih prispievkov, ki so predvidljivo dovoljeno na več mesecih obrokih, da člani s tem ne bodo preveč obremenjeni.

Vsem onim članom, ki so sklenili zav

roval pogodbe z »Vzajemno pomoč«, ki pred svoječasno uradno revizijo, izvršeno

po kr. banski upravi Dravske banovine v Ljubljani in vsled ustavitev rednega poslovanja in raspusta blagajne še niso projekti članskih izkaznic (polici), posojemo iste po tem, da bodo odstranjene vse tehnične za preke. — Ljubljana, 18. avgusta 1933.

Uprava.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠISKI. — Telefon 33-87

MARLENE DIETRICH in EMIL JANNINGS v velefilmu

„PLAVI ANGEL“

Drama iz dijaškega življenja.

Danes ob 1/2 in 1/2, nedeljo ob 5, 7, 9 in v ponedeljek ob 1/2 in 1/2 uro zvečer.

PRIDE: »SPIJONKA E 3c

Sport

Nogomet v Kranju

V nedeljo je v Kranju gostoval okrožni prvak SK Elan iz Novega mesta. Zanimanje za to tekmo je bilo veliko in tudi obisk temu primeren. Gostje svojega slovesa niso potrdili in so bili domačini daleko boljši in so jih v vseh ozirih nadkraljevali. Prvi 15 minut igre je pripadal samo Elanovcem, ki so bili kmalu v vodstvu z 1:0. Korotanci so izvedli sicer par prodorov, toda vsi številni streli so šli skoraj v vrat. Na koncu pa so bili pravljenci z 1:1. Drugi polčas je bila premor Korotana še večja. Ker je odpovedala obramba in se razrahala krilksa vrsta govor, dočim jim je napad že prej odpovedal, je bilo stališče domačinov še lažje in so kljub precejšnjem neodločnosti pred golom še stikrak potresli novomeško mrežo. — Rezerva je ta dan gostovala v Lesčah in tamkajšnji mladi sportni klub porazila s 3:0.

Na praznik v torek sta bili v Kranju dve prijetljivi tekmi. SK Korotan jun.: SK Lesče. Fizično mnogo močnejši Lesčani so Korotanovi mladini podlegli s 7:2 (5:1). Juniorji so predvdeli zelo lepo kombinacijsko igro in so z lepimi predložki zaposlavili predvsem krila. Uspeh je bil kmalu na skupaj z izjemno dobro vrat. Drugega dne je napad z vratom v torku, tudi v torku, da je napad že prej odpovedal, je bil stališče domačinov še lažje in so kljub precejšnjem neodločnosti pred golom še stikrak potresli novomeško mrežo. — Rezerva je ta dan gostovala v Lesčah in tamkajšnji mladi sportni klub porazila s 100:0 dnu.

Nedeljne tekme so vodili skupaj s številnimi prijetljivi tekmi. — V glavnem so se izredno dobro vratili dom

Resnico govoreči lažnjivec

Originalen novinar, ki zna spretno izrabljati razne neverjetne dogodke

V mestu Santa Rose v Kaliforniji živi mož, ki ga proglašajo dan za dnem tisoči čitateljev novin za premetnega lažnjivca, sleparja, falota itd. Toda Robert Ripley, kakor se piše ta originalni mož se prav nič ne zmeni za zlobne jezike, temveč mirno služi denar na posloški, četudi originalen način. Dan za dnem priobčujejo mnogi listi njegove članke, ki zna Ripley z njimi presenetiti čitatelje, ker jim opisuje v vsakem članku novo presenetljivo odkritje. In vsak izum se zdi na prvi pogled debela laž. Zato ljudje v pismih ali pa javno napadajo Ripleya kot mistifikatorja in lažnjivca. Končno ima pa vedno Ripley prav in v naslednjem članku prepriča o tem tudi svoje presenečene čitatelje.

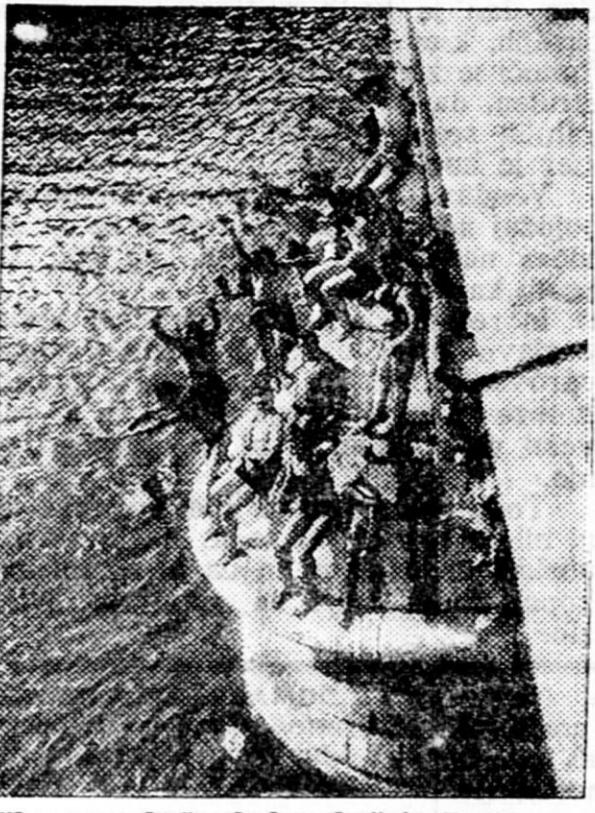
Tako je takoj po znamenitem Lindberghovem poletu čez Atlantski ocean objavil v svojih listih vest, da Lindbergh ne zasluži tolike slave, ker je po vrsti že 67. človek, ki se mu je posrečil prekoceanski polet. Trditi nekaj takega je pomenilo nečuvano žalitev ameriške narodne junaka. Kako to, da bi priljubljeni Lindy ne bil prvi? Menda Ripley še nikoli ni dobil toliko ogorčenih pisem in listi niso bili še nikoli tako polni srditih napadov nanj, kakor po tem odkritju. In kakor vedno, je tudi to pot mogoč, da je pisal golo resnico.

Tako v prihodnjih številkah vseh listov je bilo objavljeno naslednje pojasmilo: »Leta 1919 sta preletela letala Alcock in Brown z Nove Fundlandije na Irsko z angleškim zrakoplovom R 34. Posadka je štela 31 mož. Leta 1922 je pa bilo na Zeppelinu ZR III, ki je dobil pozneje ime Los Angeles, 33 mož. To je skupaj 66 ljudi in tako je bil Lindbergh 67., ki je prelepel ocean. Lindbergh seveda s tem odkritjem Ripley ni načrpal nobene škode, niti ni zasezenil njegove slave, prav je pa le imel.

In takih trdih orehov servira Ripley svojim čitateljem mnogo. Tako je nekoč dokazal, da sveta rimska država ni bila niti sveta, niti rimska in da sploh ni bila država. Drugič zopet je prepričal svoje čitatelje, da panamski klobuk ne izvirajo iz Paname, temveč iz Ecuadura in iz Peru, da je imel saški kralj Avgust Silni 354 otrok, da je veljalo odkritje Amerike 7296 dolarjev itd. Tako preseñeča svoje čitatelje, ki pa njegove članke zelo radi čitajo in nestrpo pričakujejo, kdaj se zopet pojavi v novinah kakšna »laž« resnicoljubnega lažnjivca.

Vsek Ripleyev članek ima naslov »Verjemite ali ne«. Gotovo je na svetu zelo malo novinarjev, ki bi imeli pri rokah tako neizčrpno zalogo neverjetnih dogodkov in ki bi jih znali tako spremno izrabiti, kakor kalifornijski resnico govoreči lažnjivec Robert Ripley.

Beg pred vročino

Slika nam kaže, kako skačejo Parizani s stebra pod mostom v hladno vodo

Som pohrustal ribičem ribe

Italijanski listi poročajo iz Spezzie o razburljivem doživetju ribičev, ki so imeli opraviti s požrešnim morskim somom. Danes teden ponori se je odpeljala skupina ribičev z veliko ribičko ladjo iz Riomaggiore na lov. Ob svitu močnih acetilenovih vrgli mreže pod rticem Montenero in z veseljem opazovali, kako se polnijo z ujetimi ribami. Naenkrat je pa menda močna svetloba privabila orjaškega, dobrih 5 metrov dolgega soma, ki se je nenadoma pognal iz morskih globin in se spravil nad ribe v mrežah. Ribiči so od strahu kar onemeli, pa so se kmalu za silo pomirili videc, da se som za nje sploh ne zmeni.

Ker so se pa bali za svojo kožo, so mirno gledali, kako morska počast slastno požira ujete ribe. Skrbelo jih je samo, da bi se ladja ne prevrnila in da bi som ne hlastnil po njih. Če smemo verjeti prestrašenim ribičem, je trajala poznava večerja nepovabljenega gosta skoraj dve uri. Ko je pohrustal vse ujete ribe, je mirno nadaljeval svojo pot, ribiči so si pa seveda globoko oddahnili.

Človeške kurioznosti

Na eni pariških klinik je rodila mlada delavska žena te dni dečka, ki mu sega brada do prs. Tudi glavica je gesto poraščena z lasmi. Zdravniki menijo, da je nastala v delovanju žlez začasnega motnja, in ko bo odstranjena, bo deček brado in lase izgubil. Novorojenček je čudovito podoben palčku. Nekaj sličnega so imeli pred dvema letoma v Rio de Janeiru, kjer je neka žena rodila sinčka, ki je imel prav košate in dolge brke.

Druga zanimivost so otroci preževalci. Najmočnejši primer take spake so imeli na kliniki v Curiu, kjer so ugotovili zdravnik prežekovanje kot vzrok naglega pešanja nekega dojenčka. Ko so kirurščini petom preprečili, da se hrana ni več vračala iz želodca v uslu, je novorojenček okrevjal. Taki primeri so pri ljudeh zelo redki in v nasprotnu s prežekovalci v živalskem svetu skoraj vedno bolezniški pojav, ki ima svoj vzrok v požiralniku. Znanstveno se imenuje ta pojav mericizem.

Med človeške kurioznosti spadajo tudi ljudje, ki imajo že ob rojstvu vse zobe. Tak primer so imeli nedavno v neki albanski vasi. Na svet pa pridejo tudi ljudje, ki jim nikoli ne zrasto zob. Toda doslej so znani samo trije takki primeri. Prvi je bil v 2. stoletju živeči bizantinski kraljevski sin Brusias, ki je imel v zgornji čeljusti nastest zob samo ozek koščen pas. Druži človek brez zob je bil asirski kralj

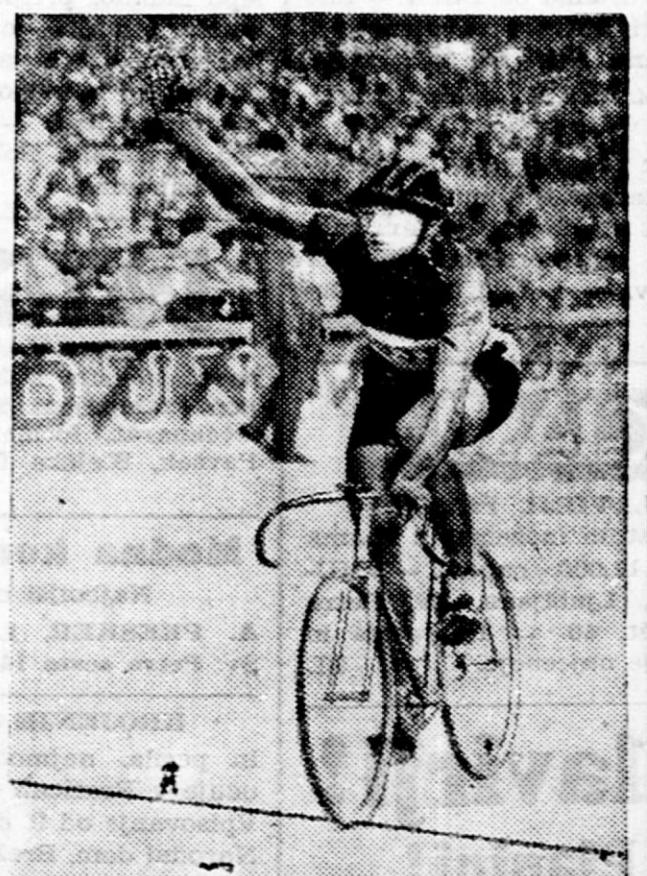
Pyrrhus, v tretjem primeru je pa šlo za žensko, ki je živila v 17. stoletju v Lincolnu v Angliji in ki tudi ni imela zob, kakor poroča napis na njenem nagrobnem spomeniku.

Tragedija študentovske ljubezni

V Moravski Ostravi se je odigrala v četrtek zjutraj pretresljiva ljubavna tragedija. V bolnici je umrl 19 letni slušatelj trgovske akademije Karel Dohnal, ki je podlegel zastrupljenju z arzenom. Študent ni hotel povedati, zakaj se je zastupil. Preiskava je pa dognala, da je zahajal Dohnal k 34 letni omoženi Stefani Selesovi. Policija je odšla tudi na njeno stanovanje, kjer je zagledala grozni prizor. Selesova je ležala na otomani v spalnici, desno roko je imela preevzeto v zapestju in iz globoke rane je še curljala kri. Nesrečica je bila že mrtva. Poklici so zdravniku, ki je ugotovila, da se je Selesova najprej zastrupila, potem, ko je bila še onesveščena, ji je pa najbrž študent prerezel v zapestju roko.

Tragedija je tem pretresljivejša, ker je bil mož Selesova, nedavno vpokojeni uradnik Vitkovških železarjev s svojim 14 letnim sinčkom in 16 letno hčerkjo, že več tednov na počitnicah. Sosedje pripovedujejo, da sta živelia Selesova tisoč v skromno. Niti študentova mati ni vedela povedati, kaj je pogzano sina v obup. Selesova je zapustila pismo na svojo sestro, ki je iz njega razvidno, da gre za samomor. Mož so o tragediji obvestili in takoj se je vrnil v Moravsko Ostravo. Mož pravi, da je vsaka ljubavna zveza med smrtno njegove žene in smrtno študenta Dohnala izključena.

Svetovno kolesarsko prvenstvo

Svetovno kolesarsko prvenstvo za amaterje si je pridobil v Parizu Holandec van Egmond, ki je prehitel Françoza Ulricha. Slika nam kaže zmagovalca na cilju

52 parov naenkrat pred oltarjem

V koloniji siromakov v predmestju Budimpešte so imeli te dni redko svečnost, praznovali so poroko 52 parov, ki so živeli doslej v barakah v divjem zakonu. Vsi imajo že mnogo otrok, ki so šli s starši v dolgi procesiji pred oltar, kjer je duhovnik poročil vseh 52 parov naenkrat. Kaj takega svet menda še ni videl in razumljivo je, da se je nabralo v cerkvi mnogo radovednežev, ki so hoteli videti novoporočence skupaj z njihovim potomstvom.

Že več let si je budimpeštanska mestna občina belila glave s temi barakarji, ki so med njimi večinoma mestni revezni berači. Končno je magistrat sporazumno s cerkveno oblastjo ukrenil vse

potrebno, da bi dobili divji zakoni zakonito podlogo. S poroko 52 parov združene stroške nosi mestna občina, poleg tega so pa dobili vse novoporočenci od mesta poročna darila.

Bivša avstrijska cesarica Zita

se mudri zdaj v Franciji. Na sliki jo vidimo v spremstvu nadvojvodinja Adelaide, ko odhaja iz cerkve. V Parizu je Zita gost svojega brata princa Sixta Bourbonskega

Najkrajša zakonska zveza

27 letna Japonka iz Nabe blizu znane pristanišča Kobe in mlad igralec sta nehode postala junaka najkrajše zakonske zveze na svetu. Njun zakon je trajal kljub tradicionalnemu poljubu pred uradom samo 7 minut in v naslednjih 20 minutah je pa pomotoma poljubljena nevesta že odiščala znova v zakonsko pristanišče to pot s svojim pravim ženinom. Nov svetovni rekord najkrajše zakonske zveze je zakrivila zamjenjava ženinov. Uradnik urada za sklepanje zakonov je namreč pomotoma poročil nevesto z drugim ženinom. Na Japonskem prihaja namreč neveste v urad z gosto zastrtimi obrazi in šele po poročnih obredih odgrne mladi mož svoji ženi obraz, da jo po starem običaju poljubi.

Ženin med poročnimi obredi ni opazil zamjenjave, še manj jo je pa opazila zbgvana nevesta. Šele, ko sta z dolgim poljubom zapečatila zakonsko zvezo, so svatje vsi prestrešeni opazili, da je uradnik ženina zamjenjal. Uradnik je bil takoj pripravljen zakonca ločiti in združiti nevesto s pravim ženinom. Tako se je tudi zgodilo in čez pol ure je bila pomota popravljena. Pač pa uradnik ni mogel preklicati poljuba, ki ga je bila dobila nevesta tudi pomotoma.

Radioprogram

Nedelja, 20. avgusta.
8.15: Iz današnjih dnevnikov. 8.30: Gimnastika (Marijan Dobovšek). 9.: Versko predavanje. 9.30: Prenos iz franc. cerkve. 10.00: Potovanje po Evropi in tujski promet (prof. Šest). 10.30: Pasivizem in aktivizem (E. Bojc). 11.00: Radio orkester. 12.: Napoved časa, nato reproducirana glasba. 13.00: Vremenska napoved. 15.00: Kmetijska ura (dipl. agr. Jamnik). 15.30: Zabavna ura g. Razbergerja. 16.30: Radio orkester. 18.00: Napoved večernega programa. 20.00: Pevski solistični koncert gdč. Majdičeve. 20.45: Radio orkester. 21.30: Cas poročila. 22.: Radio jazz. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 21. avgusta.

12.15: Reproducirana glasba. 12.45: novice iz današnjih dnevnikov. 13.: Časovna in vremenska napoved. 13.03: Reproducirana glasba. 13.30: Napoved popoldanskega programa. 19.: Radio orkester. 20.: Ljubljanski muzej (Kozlevčar) — esperanto. 20.30: Prenos iz Zagreba. 22.30: Poročila »Avalec«, časovna napoved. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 22. avgusta.

12.15: Reproducirana glasba. 12.45: novice iz današnjih dnevnikov. 13.: Časovna in vremenska napoved. 13.03: Reproducirana glasba. 13.30: Napoved popoldanskega programa. 19.: Radio orkester. 20.: Afriška versta (F. Terseglav). 20.30: Duetni koncert (g. Zivko in gdč. Vedralova). 21.15: Kupleti (g. Bučar Danilo). 21.45: Radio-orkester. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 23. avgusta.

12.15: Reproducirana glasba. 12.45: novice iz današnjih dnevnikov. 13.: Časovna in vremenska napoved. 13.03: Reproducirana glasba. 13.30: Napoved programa za naslednji dan. 19.: Radio orkester. 20.: Slovaška ura. 20.30: Prenos opernega orkestra iz Rogačke Slatine. 21.35: Solističen koncert ge. Zlate Gjungjenac, primadone ljubljanske operе. 22.15: Radio orkester. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Cetrtek, 24. avgusta.

12.15: Reproducirana glasba. 12.45: novice iz današnjih dnevnikov. 13.: Časovna in vremenska napoved. 13.03: Reproducirana glasba. 13.30: Napoved programa za naslednji dan. 19.: Radio orkester. 20.: Slovaška ura. 20.30: Prenos opernega orkestra iz Rogačke Slatine. 21.35: Solističen koncert ge. Zlate Gjungjenac, primadone ljubljanske operе. 22.15: Radio orkester. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Petak, 25. avgusta.

12.15: Reproducirana glasba. 12.45: novice iz današnjih dnevnikov. 13.: Časovna in vremenska napoved. 13.03: Reproducirana glasba. 13.30: Napoved programa za naslednji dan. 19.: Radio orkester. 20.: Slovaška ura (Joža Hertfort). 20.30: Prenos iz Beograda. 22.30: Plošča. 23.: Napoved programa za naslednji dan.

Kam naj se obrne Hrastnik?

Ali naj se odcepi od trboveljske občine in priključi dolski ali ne

Hrastnik, 18. avgusta.

Največja podeželska občina dravske bavovine je danes občina Trbovlje. Z vsemi okoliškimi naselji, ki so zdaj v njenem sestavu, šteje blizu 18.000 duš. Čeprav so ti kraji v občini Trbovlje, vendar so zemljepisno popolnoma ločeni od nje. V sever Trboveljske občine spada tudi Hrastnik, ki šteje 4000 prebivalcev.

Hrastnik je sam zasek o krog 6 km dolga kotlina, ločena od Trbovelja po visokem gricju. Spaja ga s Trbovljem nad 10 km dolga serpentinska avtomobilска cesta. Zaradi prevelike oddaljenosti in velikega streliva prebivalstva, je bila ustanovljena v Hrastniku ekspozitura občine Trbovlje. V Hrastniku je podprtovan k vodi vse občinske posle s pomočjo tajnika.

V zadnjem času pa, odkar je bil izdan novi zakon o občinah, se vodi živahnica akcija za to, da bi se Hrastnik odcepil od Trbovelja in priključil sosedni kmečki občini Dol pri Hrastniku. Akcija za odcepitve ni nova, saj je znano, da je takoj po prevratu tukajšnja industrija, predvsem TPD, kmečina tovarna in steklarja že predlagala ustanovitev samostojne hrastniške občine oziroma združene z dolsko občino. Danes pa so prilike popolnoma drugačne.

Ker so mnene deljene, se vrše na vseh straneh sestanki in ankete, pošiljajo se deputacije na banovino, ki utemeljujejo epe odcepitve, druge pa zagovarjajo stajne kot je danes. Proti odcepitvi je predvsem TPD, kmečina in steklarja, torej glavnih davkoplačevalci. Enako je proti odcepitvi večina občinstva in trgovcev. Odcepitve so nasprotne tudi Trbovlje same, dočim so seveda tudi odcepitve dočim so odcepitve od Trbovelja.

Epa kot druga stran navaja dokaze, s katerimi utemeljuje koristi oziroma škodo, ki jo ima Hrastnik danes, ko je v veliki trboveljski občini.

Priznati se mora, da je trboveljska občina z dohodki, ki jih je imela in ki jih ima Hrastnik danes, ko je v veliki trboveljski občini.

Priznati se mora, da je trboveljska občina z dohodki, ki jih je imela in ki jih ima Hrastnik danes, ko je v veliki trboveljski občini.

Zato bi bilo pravilno, da o stvari odloča večina prizadetega prebivalstva, in naj pa ono samo odloča o svoji usodi. Na vse zadnje bi bilo celo bolje, ako se odcepitve res izvede, da ostane občina v Hrastniku, ki je večji in kjer je vsa industrija. Ne zdi se nam pa pravilna namera TPD, ker so dobrine in dohodki sad in delo prebivalstva, oziroma na

Deci za šolo - čevlje Rato

A. D. Emery:

149

Dve siroti

Romans

Stanuje tu blizu... Poglejte, tam pri ograji, tam vidite rdeča vrata in to je Frochardkina bajta.

Potem jo je pa pogledala in primnila presenečeno:

— Kaj poznate to starko?... Pa ji vendar ne mislite dati miloščine? Ni je potrebna tako kakor mi, ki smo brez staršev in brez kruha. Glejte, gošpa, moji bratci in sestriče že od včeraj zjutraj niso ničesar jedli.

Vsi otroci so prihitali k njima, obstopili Henrika in začeli znova maledovati.

In tako je prišla Henrika z gručo otrok do bajte z rdečimi vrati.

V Frochardkinem brlogu se ni bilo izpremenilo od dneva, ko smo videli, kako je stará beračica sprejela pod streho slepo siroto.

Spominjam se, da je zaprla ubogo Luizo na podstrešje, kjer je trpela glad in hlad, dokler se vsa izčrpala ni uklonila starčini volji.

Pa niti potem, ko se je uklonila,

niso ravnali z njo mnogo lepše. Stara beračica ji ni privoščila miru, temveč jo je včela od ranega jutra do poznega večera po mestu.

Ubogo dekle je moralno stati po cele ure v snegu ali v zmrzajočem blatu in prositi mimočo vbgajme.

Potem je morala hoditi od okraja do okraja s svojo krvnico in prepevati, kar so ji dale moči.

Toda Luiza ni dolgo ternala.

Kaj se ji je moglo še obetati na tem svetu? V praznih nadah, da jo bo Henrika zopet našla, so minevali dnevi in meseci; toda težko pričakovane Henrike ni bilo od nikoder.

Zaman se je tolazila, da ni mogoče, da bi je Henrika s pomočjo oblasti ne mogla najti. Ker pa o Henrike le ni bilo duha ne sluga, je mislila, da je odpovedala iz Pariza ali da so tudi njo zaprli; bala se je celo, da je njena sestra že mrtva.

V vsakem teh primerov se je videla obsojeno za vse življenje v Frochardkinih kremljih. Odtod udanost v voljo božjo, ki jo je opažal Peter pri svoji varovanki.

Toda budnemu brusačevemu očesu ni ušlo, da slepa sirota od dne do dne bolj hira.

Njen obraz je bil postal bolestno

bled, kar je pričalo, da smrt počasi toda zanesljivo opravlja svoje delo. Oči je imela globoko udre. Na rokah se ji je poznala vsaka kost in vsak sklep.

In vrlega fanta je bolel pogled na trpečo, hirajočo siroto, ker ji ni mogel pomagati; vedel je sicer, da mu zaupa in da bi ga ubogala kot prijatelja, pa si ni upal svetovati ji, naj bo potprežljiva in pogumna.

Sicer pa — kaj je bil on sam in kakšen vpliv bi mogel imeti na svojo kruto mater in brezvestnega brata?

Gotovo je storil vse, kar je mogel, da bi omehčal Jakobovo kruto ravnanje s slepo siroto. Spominjam se, da se je bil nekoč za hip zdramil v njem celo pogum in da si je drznil reči Jakobu, da noče biti zasmehovan vprivo Luize. Toda posledica tega pogumnega koraka še daleč ni bila taka, kater je pričakoval brusala.

Jakob se je malo ponorčeval iz nje, potem pa je postal po starci navadi sirov in mu je odločno prepovedal bri-gati se za slepo siroto.

Kričal je in gledal Petra tako srdočno, da se jeubožec kar tresel.

— Prepovedujem ti lažiti za njo; prepovedujem ti misliti na njo.

V Jakobovem pogledu je bilo nekaj več kot grožnja. Peter je videl v njem

tudi požljivost, kot da se je brezvestnež zagledal v ubogo dekle. In Petru je zavrela kri v žilah.

Pri misli, da bi utegnil Jakob zlorabiti svojo moč proti slabotnemu bitju, da bi postalo ubogo dekle žrtev krutega pohotneža in da bi stara ploskala ostudenemu nasilju, se je polaščala Petra divja jeza.

Toda gorje! Bil je kmalu prisiljen izbiti si z glave drzno misel, da bo branil Luizo.

Ne samo da bi ga Jakob z enim udarcem pobil na tla, temveč bi pahnil v nesrečo še Luizo. Predobro je poznal svojega brata.

Vedel je, da je Jakob suženj strasti in mu ni nič na svetu sveto. In v strahu za Luizo se mu je zdelo, da je ravnal neprevidno že ko je zdramil bratovo ljubosumnost in se izdal, da je zaljubljen v Luizo.

In vračal se je nemudoma domov, čim je bilo njegovo delo končano. Včasih se stopil celo podnevi v Lourcinski ulici pogledat, da li se Jakob slučajno ni vrnil domov.

Toda vsa ta čuječnost je ostala brezuspšna in Peter je moral hočeš nočeš priznati, da bi bila Luiza izročena na milost in nemilosrdecem Jakobu, čim bi ga prignala pohot-

nost k nji.

Na drugi strani pa Peter ni točno vedel, kako gleda njegov brat na Luizo. Upal je še, da je v družbi svojih razuzdanih pojdašev pozabil na njo.

Toda dokaza ni imel, da je res takoj. Kako zvedeti za Jakobove naklepne? Ali bi ne zdramil s tem njegove pohotnosti, ki zdaj morda dremije?

Take misli so rojile Petru po glavi in mu težile že itak težko življenje. Čez dan je hodil večinoma po tistih okrajih, kjer je njegova mati beračila. Ponoči je zaspal šele, ko je bil že tako utrujen, da ni mogel več stati na nogah in se sesedel v kot na cunje, kjer je imel ležišče.

Vendar se mu je pa zdelo, da ta položaj ne more dolgo trajati in da se mora nemudoma odločiti, pa naj se zgodi karkoli.

In res mu je bila že strokrat simila v glavo misel, da bi pobegnil s svojo varovanko, da bi ji pomagal zbežati iz tega zanemarjenega okraja in jo odvesti na policijo, ki bi se zavzela za njo.

Toda ubogi fani ni imel poguma, da bi bil to storil. Bal se je, da bi se mu poskus ne izjavil in da bi s tem napokal ubogij žrtvi na glavo še hujše zlo.

DOMAČE SALAME
prvovrstne, samo pri I. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za Skofijo). 3236

NA AERODROM
vozi v nedeljo 20. avgusta od 14. (2.) popoldne vsake pol ure autobus izpred Mestnega doma, Tabora, Šmartinske ceste na letališče. — II. proga: Mestni dom, Tabor, mimo Šarabona in bolnice po Zaloški cesti skozi Moste na letališče. — Istotako je autobus na razpolago izpred Mestnega doma vsako uro in obratno pred Mestni dom. — Autobusno podjetje Grad Fran, Zgornji Kašelj. 3311

ZNAJTI SE JE TREBA V TEM TEZKEM CASU
Mi nudimo vsakomur prilik, da zasuži — kdor hoče delati. Uredite si domačo pletarno, ker mi damo vsakomur posla, a od kupimo gotovo pleteno blago. Prejo za pletenje dobavljamo in posebej honoriramo pletenje, kar dokazujemo mnoge zahvalnice ljudi, ki so na ta način našli zaposlenja in zasluga. Z upanjem zahtevajo brezplačne prospete od tt. Domäce pletarske industrije Josip Tomažič, Maribor, Krekova 16. 55-L

Specijjni entel oblek

azuriranje, predstav, najhitrejša postrežba, najfinješ delo pri

Matek & Mikeš Ljubljana
poleg hotela Strukelj

Vzetenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjevanje, izdelovanje gumbnic. Vsled načmodnejše ureditvene podjetja — najniže cene.

Najnovejši modeli avkoles, otroških in igrackih vozilčkov prevozni tricikli, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najniže cene. — Cen. franko.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozilčkov v Ljubljana, Karlovška cesta 8/4.

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Preselitveno naznanilo!

Cenjeno občinstvo obveščamo, da se je

manufakturna trgovina

MARA RAMOVŠ
LJUBLJANA, preselila iz Tavčarjeve ulice štev. 2-I. sedaj na

Sv. Petra cesto štev. 26
v prostore prejšnje tvrdke Marija Rogelj.
8706

Mednarodni velesejem v Pragi

3. do 10. septembra 1933

S V E T O V N I V E L E S E J E M

NA KATEREM SO ZASTOPANI NARODI IN DRZAVE

ZNIZANA VOZNJA ZA BRZOLAKE IN NAVADNE VLAKE

Jugoslavija 25 — Čehoslovaška 50 — Avstrija 25 —

Madžarska 25 odstotkov

Opozarjam posebno na ugodnost znižane voznje v Čehoslovaški prej 33%, sedaj 50% popusta.

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2 — ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT — PUTNIK, Gajeva ulica (za nebottičnikom) in njegovi podružnici »Hotel Metropol«.

Urejuje: Josip Zupančič Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof — Vsi v Ljubljani

PRODAM

FOTOAPARAT

malo rabljen, 6'5 × 9. prodam ali pa zamenjam za drugega 9 × 12, boljše vrste. Ponudbe A. Vidmar, Odrcanci, p. Belinci, Prekmurje. 3294

ZELEZNE DELE K ZAGI

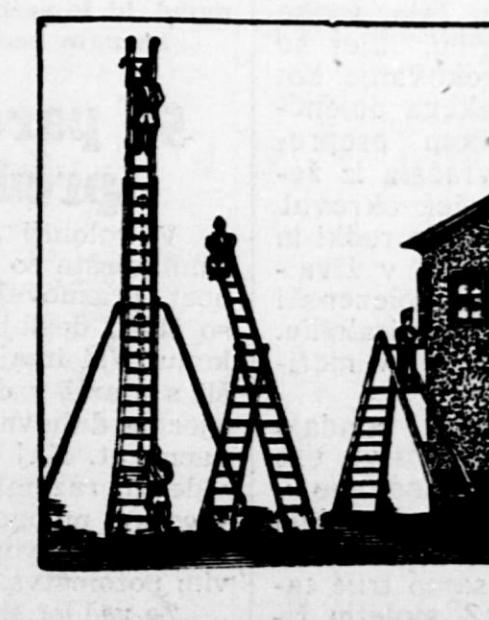
samic, kompletno, skor, nove, ugodno proda Gvido Ton-dolo, Št. Rupert, Dolensko. 3295

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta štev. 7. Veličanska zalogah vseh glasbenih instrumentov in strun

NEDREMČINE

DVOSTANOVANJSKO HISO novozidan, prodam, Studenc pri Mariboru, Bolzenková ulica 14. 3296

Ignacij Repše
LJUBLJANA, Tessarska ul. 7 (Karlovška cesta)

tvornica pohištva in patentnih lestev priporoča vsakovrstne specjalne lestve za: industrije, trgovce, obrtnike, sadjarje, vrtarje, načne posestnike, gasilna društva itd. Lestve se lahko uporabljajo na vse načine, tako da ena lesta nadomešča šest drugih.